

Научноистраживачка делатност у Војсци Југославије

УДК 355/359:001.891

Др Светомир Минић, пуковник, мр Драгослав Живковић
пуковник, и сц Ивица Јовић, пуковник*

У раду су разматрани релевантни аспекти научноистраживачке делатности (НИД) у Војсци Југославије као сложене управно-планске и стручне функције које се реализују на нивоу СМО, ГШ ВЈ и у свим јединицама и установама Војске. Обављено је декомпоновање НИД на функције: научноистраживачки рад (НИР), експертско оцењивање програма развоја ВЈ (ЕОП) и инвентивна делатност у ВЈ (ИД). Приказане су карактеристике постојећег стања и описане функције НИД са становишта системских решења планирања, управљања, организовања и спровођења. Идентификована је основна проблематика и предложени начини за решавање. Указано је на то да је наука један од основних чинилаца војне моћи земље, а ниво њене развијености реалан показатељ свих значајнијих параметара те моћи, што условљава снажну интеракцију између развоја ВЈ и научноистраживачке подршке.

Научноистраживачка делатност у ВЈ остварује се као организована и системска активност на истраживању, развоју и примени најсавременијих научно-техничких достигнућа у свим областима науке значајним за одбрану земље ради изналажења најповољнијих решења и постизања већег степена борбене готовости Војске Југославије. Јер, наука је поуздан ослонац свим нивоима одлучивања при доношењу системских решења и одлука значајних за развој Војске.

Аутори су указали на потребу утврђивања стратешких праваца развоја НИД и интензивног развоја у свим областима науке. Одбрана земље мора се заснивати на јакој и организованој науци, високостручном кадру, квалитетној материјалној бази, добро организованим примењеним истраживањима и имплементацији резултата истраживања. Намеће се потреба да се управно-планска и стручна функција НИД у ВЈ остварује на нивоу Генералштаба ВЈ, чији ће носилац бити управа. Управа ће војном врху земље правовремено давати одговарајућа решења за све области деловања у сфери науке и обезбеђивати објективне и независне оцене важнијих програма развоја ВЈ, на основу научностручних достигнућа у свету, ради реализације програма уз најмање ризике и највеће ефекте улагања финансијских средстава.

У раду је указано на неопходност надградње постојеће организације НИР-а, посебно ратне вештине, и успостављања ефикасније сарадње између ратне вештине и техничких наука. Постојећи научноистраживачки и развојни капацитети морају се очувати да би се остварили сопствени развој и производња одређених врста средстава наоружања и војне опреме. Сачувано је језгро научноистраживачког кадра и задовољавајућа материјална база НИД, коју

* Одељење за научноистраживачку делатност Војске Југославије.

треба квалитетно одржавати, уз осавремењавање и развој система информатичке подршке.

Научноистраживачки рад у ВЈ даје ефикасну подршку развоју ВЈ и један је од основних услова од којих зависи реализација нашег стратегијског циља у стварању модерне, савремено организоване, опремљене и обучене војске.

Опште о науци у војсци

Велики успон развоја науке у друштву одразио се и на војни чинилац. У војсци је дошло до драстичних промена у свим областима војне делатности, посебно у области информатичке технологије у процесима командовања, знатно су повећане техничке могућности средстава НВО и значајно је промењен начин вођења оружане борбе. То је последица развоја науке и војних технологија у савременим армијама света, који на прагу 21. века карактерише експоненцијални карактер (e^x), где експонент функције (x) означава ниво научних резултата, који су све већи из дана у дан.

Наука је један од основних чинилаца војне и укупне моћи сваке земље, а ниво њене развијености је реалан показатељ свих значајнијих параметара те моћи. Та чињеница условљава снажну интеракцију између развоја Војске Југославије (ВЈ) и научноистраживачке подршке, с ослонцем на најсавременија научно-технолошка достигнућа код нас и у свету.

Између науке и војног чиниоца постоји стална веза, уз непрекидно ширење садржаја узајамних интереса. Тих садржаја има у свим сферама развоја делатности Војске, посебно оних који се односе на оружану борбу и јачање војне моћи у целини. Развој науке, поред захтева које намеће убрзани развој друштва, под снажним је утицајем потреба војног чиниоца, који је наручилац и корисник многих истраживања (основна, примењена и развојна истраживања). Улога науке у јачању војне моћи земље огледа се у решавању потреба војног чиниоца, као што су:

- развој и опремање војске савременим средствима НВО;
- изучавање ратне вештине и додградња физиономије рата;
- утицај савремених технологија на физиономију б/д;
- развој ефикасног система командовања, управљања и одлучивања;
- оптимизација организацијске структуре војске;
- развој ефикасне логистичке подршке;
- здравствена заштита и физичка кондиција припадника;
- психолошка припрема и мотивација људства за оружану борбу, и друго.

Чињеница је да велике силе и развијене земље остварују војну моћ захваљујући, пре свега, развоју науке и технологије, односно на резултатима тих остварења. Подаци показују да су издаци за војна истраживања у свету шест пута већи од свих издатака за привредни, социјални и културни развој недовољно развијених земаља. Улагања у истражи-

вања и експериментални развој значајна су ставка у високоразвијеним земљама (предњаче Јапан, Шведска и Немачка са 2,9 одсто друштвеног бруто-производа, САД са 2,8 одсто и, на крају листе високоразвијених, Аустрија и Италија са 1,3 одсто). Велики део тих средстава отпада на војна истраживања, према неким проценама од 30 до 40 одсто.

Наука и технологија стварају теоријску и материјалну основу за стално усавршавање постојећих система наоружања, а посебно за увођење нових, моћнијих и ефикаснијих система, чиме се директно утиче на развој стратегије и тактике оружане борбе, као и на мирнодопску припрему за ефикасну употребу војних потенцијала. У односу на области истраживања, савремене критичне (приоритетне) војне технологије могу да се поделе на три групе: технологије везане за увођење микроелектронике и информатике у борбена средства и командно-информационе системе; технологије усмерене на добијање нових научних знања у области основних и примењених истраживања и технологије функционално оријентисане на стварање нових система наоружања. Према проценама војних стручњака, војне технологије које ће у близкој будућности изменити садашњи начин ратовања јесу: орбитални системи, усмерена енергија, интелигентне машине и нови извори енергије и нови материјали.

Стање науке у нашој земљи

Геополитичке, економске и стратешке промене у региону одразиле су се и на научно-технолошки развој у земљи, чије су основне карактеристике:

- југословенска привреда није усагласила потребе и могућности са науком, што је учинило да заостаје за високоразвијеним земљама 20–50 година;
- Југославија више троши на увоз технологија него на сопствени развој;
- наш научни кадар је високо цењен у свету, а ипак је дошло до миграције научних потенцијала;
- Влада Србије је усвојила нови циклус основних истраживања и одлуку да научно-технолошки развој буде чинилац опоравка привреде;
- за финансирање науке у СР Југославији одваја се један одсто друштвеног производа или 4,8 одсто буџета земље;
- улагање у науку за 1997. годину износи само 0,1 одсто од планираних улагања, што је незабележено у историји наше земље (обустављено је финансирање око 80 одсто научних пројеката).

Стање научноистраживачке делатности

Научноистраживачка делатност у ВЈ (НИД у ВЈ) сложена је управно-планска и стручна функција која се реализује на нивоу СМО, ГШ ВЈ и у јединицама и установама Војске Југославије. Основне карактеристике НИД у ВЈ јесу:

- резултати НИР-а до 1992. године сврстали су нас у земље производаче и извознике средстава НВО и били смо респектовани као војна сила, што подразумева освојеност бројних највиших технологија и искуство у развоју и производњи средстава наоружања и војне опреме;
- услови у спољашњем окружењу одразили су се на науку у ВЈ и дошло је до њеног стагнирања;
- научноистраживачка делатност делује у знатно изменјеном организацијско-формацијском облику, нису јединствено дефинисани њена суштина и улога у систему војне организације и нема стратешке политике развоја науке;
- исцепкани су поједини процеси НИД, без суштинске интеграције научних области и координације носилаца у ВЈ и СМО, што има за последицу смањену ефикасност и нерационалност у коришћењу достигнућа науке у развоју Војске;
- улога ратне вештине у конципирању средстава НВО није искршћена на одговарајући начин, а сарадња и координација са техничким наукама је недовољна;
- научне установе су суочене са великим осипањем научноистраживачког кадра (НИК);
- веза између науке и развоја ВЈ стално недостаје и мора се изградити.

Организација научноистраживачке делатности

У Војсци Југославије научноистраживачка делатност је елемент науке у друштву и спроводи се као организована и системска активност у ВЈ на истраживању, развоју и примени научно-технолошких достижнућа у свим областима науке значајним за одбрану земље. Области научноистраживачког рада у ВЈ јесу: ратна вештина, техничке, медицинско-биолошке, друштвене, економске, организационе и грађевинске науке. Циљ НИД у ВЈ јесте изналажење најповољнијих организационих, техничких и других решења у свим областима живота и рада чијом применом се постиже већи степен борбене готовости ВЈ уз што мање утрошке ресурса, као и имплементација најсавременијих достижнућа у свим областима науке.

Функције НИД јесу: научноистраживачки рад (НИР), експертско оцењивање (ЕО) програма развоја ВЈ, инвентивна делатност (ИД) у ВЈ, развој и праћење НИК-а и подршка научноистраживачке делатности. Научноистраживачки рад обухвата истраживања (основна и примењена) и истраживачко-развојни рад (истраживање и развој, и развојни рад) у свим областима рада у Војсци Југославије. Експертско оцењивање се примењује на мултидисциплинарне програме развоја ВЈ ради вишег квалитета одлучувања на нивоу начелника Генералштаба ВЈ (ГШ ВЈ) о реализацији конкретног програма развоја ВЈ с аспекта војне оправданости, економске исплативости, техничке изводљивости програма, смањења ризика и неизвесности реализације програма и усклађивања са

тежишним правцима развоја Војске. Инвентивна делатност обухвата заштиту поверљивих патената за потребе одбране земље и прихватање техничких унапређења и конкретних предлога у ВЈ и Министарству унутрашњих послова.

Носилац НИД јесте НИК различитих профиле и специјалности. Развој НИК један је од основних елемената НИД у ВЈ, а остварује се школовањем на високим војним школама и радом на научноистраживачким задацима. Предуслов за НИР јесте креативност. То је карактеристика личности која се формира школовањем. Креативност и таленат се откривају и стимулишу у наставном процесу. Основно опредељење у кадровској политици јесте обезбеђење високостручног кадра који одговара потребама професионализма и НИР-а, па је потребан нови систем вредности и стимулисања научноистраживачког кадра.

Информатичка подршка НИД основни је део НИД у ВЈ, а остварује се као командно-информациони систем (КИС НИД), према најновијем усвојеном концепту, који обухвата три сегмента: АИС, мултимедију и систем комуникација.

Организацијску структуру НИД у ВЈ чине:

- носиоци управљања НИД (СМО и ГШ ВЈ);
- носиоци планирања НИД (сектори и самосталне управе у СМО и ГШ ВЈ);
- носиоци организовања и спровођења НИД (ВНИУ – војне научноистраживачке установе), ИРЈ (истраживачко-развојне јединице) и катедре на високим војним школама.

Одељење за НИД ВЈ (ОНИД) јесте управно-стручни и плански орган за НИД на нивоу Генералштаба ВЈ, које покрива три релативно самосталне функције НИД у ВЈ: планирање и управљање НИД, експертско оцењивање и инвентивну делатност. Одељење за НИД надлежни је и компетентни орган ГШ ВЈ за научну сарадњу са савезним и републичким органима за науку и научним институцијама у земљи и иностранству и као такав обједињава НИД у свим научним областима (изузев у техничким наукама, које су у надлежности СМО).

Планирање и финансирање научноистраживачке делатности

Према средњорочном плану развоја (СПР) 1996–2000. године за научноистраживачки и развојни рад за потребе ВЈ планирано је три одсто од квоте СПР Војске Југославије. Од тих финансијских средстава 97 одсто је за НИР у области НВО, а три одсто за НИР у области ратне вештине, осталих наука, ЕО и инвентивних делатности. Анализе показују да је годинама неусклађен развој у области ратне вештине и техничких наука, те би финансијска средства требало расподелити у другом односу. Повољнији однос би био: 12 одсто за ратну вештину, а 88 одсто за техничке науке.

Циљ експертског оцењивања

Основна улога ЕО у ВЈ јесте доношење експертских оцена, предлога, мишљења и ставова о програмима који имају шири значај за развој ВЈ, на основу којих је могуће повећати ефективност и ефикасност одлучивања о развоју Војске. Основни циљ ЕО програма развоја ВЈ јесте подизање нивоа борбене готовости ВЈ на основу обезбеђења вишег квалитета одлучивања при доношењу системских решења и одлука о развојним програмима који имају посебан значај за Војску. Експертиза програма садржи споредни, али важан циљ: указивање на мањкавости полазних докумената за реализацију развојног програма у мери у којој није могуће остварити постављене циљеве, што је оперативни циљ експертског оцењивања. За остваривање основног циља ЕО мора постојати одговарајући организациони систем. У вези с тим, постављени су циљеви организације као система, који су потциљеви основног циља.

Место и улога експертског оцењивања

Полазну основу система експертског оцењивања програма (СЕОП) чини дефинисање права на одлучивање, надлежност, одговорност и обавезе система експертског оцењивања. На нивоу начелника ГШ ВЈ формира се политика којом се обезбеђује усмеравање одлучивања за остваривање циљева (политику у овом разматрању треба схватити као декларацију о намерама и обавезама нивоа одлучивања његове одговорности, али је политика, истовремено, и официјелни, писани документ којим се утврђују принципи, критеријуми, начела и ставови неопходни да се покрене и усмерава акција на остварењу постављених циљева). Такође, политика усмерава одлучивање о виталним интересима војне организације. Тако се постиже јединство у решавању текућих проблема, али и јединствени ставови о правцима развоја ВЈ, што је од интереса за ефикасан развој ВЈ, а што одређује и стратегију СЕОП као саветодавног органа начелника ГШ Војске Југославије. На нивоу НГШ ВЈ доносе се одлуке о развојним програмима ВЈ, што и одређује положај система ЕО у Војсци.

Развојни програми ВЈ обухватају проблематику из више научних области, а подразумевају и потребно познавање ресурса (достигнути ниво науке, материјални, финансијски, техничко-технолошки, војни и кадровски ниво, сировине и енергија, организацијски и управљачки ниво итд.). У том погледу сложен је проблем доношења оптималне одлуке о развојним програмима ВЈ, што је условило потребу формирања организације ЕОП развоја ВЈ као саветодавног органа начелника ГШ Војске Југославије.

Задаци експертског оцењивања спадају у мултидисциплинарне научне области, са дисциплинама које обухватају: ратну вештину, техничке, медицинско-биолошке, друштвене, економске, организацијске и грађевинске науке. Систем ЕОП реализује истраживачке, развојне, стручне, управљачке и организационе задатке. Сваки од њих је засебна целина, која се не понавља у будућности, а методологија рада може да се понавља зависно од неопходног избора најефикаснијег начина реализације задатка.

Најзначајније врсте тих програма или пројеката јесу: научни, истраживачки, развојни, производни и инвестициони пројекти, пројекти доградње организационих система у ВЈ, пројекти унапређења поједињих делатности у ВЈ, пројекти оптимизације коришћења ресурса ВЈ, развој и трансфер технологија, увозно-извозни послови, посредништво, трансакције, ревитализација војне производње итд. Сви ти пројекти садрже потребне циљеве и начине за постицање циљева кроз реализацију пројекта.

Основни елементи који се морају познавати при доношењу експертских оцена јесу:

- утицај научно-технолошког прогреса на развој ратне вештине и средстава НВО;
- војно-политичка ситуација и њен утицај на избор приоритета у области рангирања програма развоја ВЈ;
- усклађивање потреба и могућности у условима друштвених и економских прилика ВЈ и земље;
- тежишни правци развоја ВЈ;
- методологија избора најповољнијих варијаната;
- ризици и неизвесност итд.

Систем експерата ЕОП развоја ВЈ обухвата:

- одређивање носиоца задатка доношења експертске оцене програма (вођење експертског тима):
 - утврђивање врсте експерата;
 - дефинисање задатака и начина рада експерата;
 - успостављање критеријума за избор експерата;
 - прописивање процедуре избора експерата;
 - праћење рада експерата;
 - награђивање експерата.

Инвентивна делатност

Инвентивни рад је најсадржајнији модалитет рада. Његов резултат су проналазак, техничка и друга унапређења, конкретни предлог, рационализација, увођење нових производа, процеса или опреме, унапређење организације рада итд. Чине га активности појединача или тимова на истраживачким и развојним пословима у Војсци. Област

инвентивне делатности је: усавршавање средстава, система, поступака и технологија; побољшање услова рада, контроле, заштите и сигурности; повећање продуктивности; уштеда на предметима рада; супституција увоза и други корисни ефекти. Ресурси инвентивне делатности су: кадар, средства за рад (инструменти, уређаји, алати, технички системи и опрема), радни услови (просторије, технологије и поступци) и предмет рада (подсистеми, компоненте, саставни делови и сировине).

У свету је инвентивна делатност постала један од значајних чинилаца развоја производних снага и прогреса савременог друштва уопште. Према незваничним подацима, око 70 одсто пораста продуктивности рада у свету омогућавају примењене иновације. Југославија је по броју пријављених иновација на милион становника на последњем месту у Европи (Европа 250, CPJ око 50 иновација).

Инвентивна делатност у ВЈ обухвата: заштиту поверљивих патената за потребе одбране, прихватање техничких унапређења и прихватање конкретних предлога. Носиоци те делатности су инвентивни ствараоци у командама, јединицама и установама Војске. Активности су усмерене и на обезбеђење бољих услова за рад иноватора и заштиту њихових права. У ВЈ постоји јединствен, централизовани систем заштите и преузимања свих врста иновација значајних за одбрану земље. Обезбеђен је равноправан третман свих иновација, без обзира на то из којих средина долазе и ко их пријављује. Установљена је инфраструктура која пружа неопходну стручну помоћ иноваторима у изради документа за пријављивање иновација. За испитивање иновација ангажују се команде, јединице и установе у ВЈ, као и капацитети наменске индустрије.

Један од системских задатака јесте измена постојећег правилника о инвентивној делатности у ВЈ, јер се у пракси показало да има одређене слабости које треба отклонити. Тај системски документ мењаће се ради поједностављења поступака заштите и прихватања и скраћења времена од пријаве до признавања иновације, а његова додградња је континуиран процес.

Иноваторство у ВЈ није масовна појава. Тада се углавном своди на активност појединача. Пут од идеје до реализације често је обесхрађујући и веома дуг. Иако су у Војсци регулисане и дефинисане улоге свих структура у вези с иновацијама, веома се тешко доводи до краја поступак заштите, а још се теже реализује неки проналазак или техничко унапређење. Проблеми су најчешће финансијске природе.

Веома је важно да команданти, управници, начелници и остали из руководећих структура у ВЈ схвате да им иновације олакшавају решавање проблема у пракси. Управљање засновано на иновацијама, стимулисању и коришћењу свих креативних потенцијала има више могућности да успе. Пружање помоћи проналазачима, укључујући и мере за подстичање и стимулацију, мора да буде саставни део нашег свакодневног рада.

Основни проблеми научноистраживачке делатности и њихово решавање

На основу Модела ВЈ, који је путоказ Војсци Југославије за улазак у 21. век, пројектоваће се развој организације ВЈ до 2005. године. Према решењима модела, функција НИД у ВЈ интегрише се са функцијом војног школства, чиме је дефинисано место НИД у систему војне организације. Научноистраживачка делатност у ВЈ поуздан је и неопходан ослонац свим нивоима одлучивања при доношењу системских решења и одлука значајних за развој Војске. За рационалну организацију научноистраживачког и развојног рада у свим научним областима највећи значај има утврђивање стратешких праваца развоја НИД у ВЈ и интензиван развој у свим областима науке. Одбрана земље мора се заснивати на поставкама савремене науке, за коју су неопходни ресурси (системски организована наука, високостручни кадар, квалитетна материјална база НИД и добро организована истраживања).

Досадашња искуства показују да улога ратне вештине у конципирању средстава НВО није искоришћена на одговарајући начин, а сарадња и координација са техничким наукама је недовољна. У нашој пракси развоја и опремања средстава НВО улога ратне вештине у конципирању средстава НВО није доволно заступљена. Достигнућа науке имају велики утицај на ратну вештину, која се у последње време прилагођава и моделира зависно од могућности савремених система наоружања, иако би ратна вештина требало да поставља захтеве за развој средстава наоружања и војне опреме.

Експертско оцењивање програма развоја ВЈ треба да омогући носиоцима планирања и реализације програма најмање ризике и највеће ефекте од улагања финансијских средстава. Инвентивна делатност у ВЈ има велики удео у развоју, модернизацији и усавршавању средстава НВО и треба је подстицати као стваралаштво припадника Војске. Војне научноистраживачке установе и ИРЈ суочене су с осипањем НИК-а у свим научним областима, што озбиљно угрожава истраживачко-развојни процес у њима и научним дисциплинама значајним за Војску. Из ВЈ одлазе по захтеву врхунски стручњаци, а недовољно се предузимају мере да се заустави одлив научног потенцијала. Научноистраживачки кадар је много коштао нацију, а у будућности ће бити приморана да та знања купује (у 1993. и 1994. години ВЈ напустили су бројни стручњаци).

Проблему осипања кадра мора се посветити посебна пажња, почев од изналажења стимултивног модела награђивања до селективног пензионисања најбољих стручњака. Вођење НИК-а мора се ускладити са стварним потребама ВЈ, уз одговарајући однос и стимулисање, и у свему га треба изједначити са командним кадром. Основно опредељење у кадровској политици треба да буде обезбеђење високостручног кадра који ће одговорити потребама НИР-а у Војсци Југославије.

Међутим, и поред високог одлива, може се прихватити став да је сачувано скромно језgro НИК-а и основна материјална база НИД, коју

треба квалитетно одржавати и осавремењавати. Посебну пажњу треба посветити развоју система информатичке подршке према дефинисаном командно-информационом систему НИД у Војсци. Истраживачко-развојни капацитети морају да се очувају за потребе сопственог развоја и производње одређених врста средстава наоружања и војне опреме.

Неопходно је радити на надградњи постојеће организације НИР-а ратне вештине и успостављању ефикасније сарадње између ратне вештине и техничких наука. У области ратне вештине евидентан је мањак квалификованог НИК-а, а постојећи научни потенцијал који није оптимално ангажован на задацима или уопште није укључен у НИР, а који непосредно утиче на развој ВЈ, треба организовати и ангажовати на потпуно нов начин.

Институт за ратну вештину Војске Југославије треба кадровски значајно ојачати са профилима кадра из области ратне вештине, а његове истраживачке задатке дефинисати тако да буду у функцији потреба Генералштаба Војске Југославије. Такође, тој научној установи треба наћи одговарајуће место у организацији ГШ ВЈ, тако да добија задатке значајне за целокупну ВЈ али да има и компетентну верификацију реализације тих задатака. Осим тога, Центар за војнонаучну документацију и информације (ЦВНДИ), као специјализовану установу ВЈ за научно-информациону, библиотечку и рефералну делатност у области наука од интереса за ВЈ, треба даље развијати у функцији информационе подршке НИД у Војсци Југославије.

Тежишни правци развоја научноистраживачке делатности

На основу сагледавања проблематике НИД у ВЈ, досадашњих искустава, потреба, стања у ВЈ и друштву, стања у свету и развијеним армијама света, могу се одредити тежишни правци развоја НИД Војске Југославије. На основу надлежности ОНИД за дефинисање тежишних праваца развоја НИД у ВЈ, тежишни правци развоја НИД ВЈ јесу:

- утврђивање циљева науке у ВЈ и стратегије њиховог постизања према научним областима и носиоцима;
- дефинисање основних праваца развоја НИД у ВЈ на основу усвојене политике развоја ВЈ, планираних програма и њихових приоритета;
- разрада нормативне регулативе, надлежности и одговорности науке за развој ВЈ, са јасно разграниченим надлежностима између СМО и ГШ ВЈ;
- додградња организације НИД, посебно ратне вештине;
- успостављање ефикасније сарадње између ратне вештине и техничких наука;
- развој ресурса за ефикасан рад научних установа у ВЈ и спречавање осипања НИК-а;
- дефинисање приоритетних програма развоја ВЈ и активирање функције експертизе програма;

- успостављање чвршће везе између НИД у ВЈ и науке у друштву;
- израда синтезне студије развоја науке у ВЈ на основу парцијалних студија по научним областима.

Закључак

На основу наведеног, могу се извести следећи закључци:

- наука у ВЈ поуздан је ослонац свим нивоима одлучивања при доношењу системских решења и одлука значајних за развој Војске;
- треба утврдити стратешке правце развоја НИД и интензивно је развијати у свим научним областима значајним за одбрану земље;
- управно-планску и стручну функцију НИД у ВЈ треба остварити на нивоу ГШ ВЈ, чији ће носилац бити управа у оквиру реорганизације ВЈ према моделу Војске Југославије;
- одбрана земље мора да се заснива на висококвалитетној и организованој науци, високостручном кадру, квалитетној материјалној бази НИД, стручној организацији задатака истраживања и имплементацији резултата истраживања;
- постојећи научноистраживачки и развојни капацитети морају се очувати за сопствени развој и производњу одређених врста наоружања и војне опреме;
- сачувано је језгро НИК-а и задовољавајућа материјална база НИД, коју треба квалитетно одржавати, уз даље осавремењавање и развој система информатичке подршке;
- неминовна је снажна интеракција између развоја ВЈ и научноистраживачке подршке. Научна подлога је основни услов за остварење нашег стратегијског циља – створити модерну, савремено организовану, опремљену и обучену Војску;
- потребно је остварити предложене тежишне правце, у оквиру којих ОНИД треба да изради студију развоја науке у Војсци Југославије.